

ΜΑΝΟΣ ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ

η Μάσκα
του Καπιτάνο

ΕΚΛΟΦΕΙΣ
ΠΙΤΑΚΗ

ΜΑΝΟΣ ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ

Η ΜΑΣΚΑ
ΤΟΥ ΚΑΠΙΤΑΝΟ

Θέση υπογραφής δικαιούχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας
εφόσον αυτή προβλέπεται από τη σύμβαση

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Σύγχρονη λογοτεχνία για νέους

Μάνος Κοντολέων, *Η Μάσκα του Καπιτάνο*

Εικονογράφηση εξωφύλλου: Βασίλης Κουτσογιάννης

Υπεύθυνη έκδοσης: Υβόνη Καρούδη

Διόρθωση: Αντωνία Γουναροπούλου

Σελιδοποίηση: Κωνσταντίνος Καπένης

Copyright© Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Εκδόσεις Πατάκη)

και Μάνος Κοντολέων, 2020

Copyright© για την εικονογράφηση του εξωφύλλου

Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Εκδόσεις Πατάκη), 2020

Πρώτη έκδοση από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Μάρτιος 2021

ΚΕΤ Δ297 ΚΕΠ 107/21

ISBN 978-960-16-9235-7

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 57009 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, Τ.Θ. 1213,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

Στον Δομήνικο,
για το δικό του «*Doomed*»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α' ΜΕΡΟΣ

Ο Φιλ πριν τον Καπιτάνο

11

Β' ΜΕΡΟΣ

Ο Καπιτάνο

99

Γ' ΜΕΡΟΣ

Ο Φιλ μετά τον Καπιτάνο

183

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

201

Α' ΜΕΡΟΣ

Ο ΦΙΛ ΠΡΙΝ ΤΟΝ ΚΑΠΙΤΑΝΟ

1.

Η ΕΝΤΟΛΗ του παππού ήταν ξεκάθαρη – «Κοιμόμαστε με το παράθυρο ανοιχτό... Έστω μισάνοιχτο! Κι αυτό, χειμώνα καλοκαίρι!».

Μια εντολή που –έτσι ισχυρίζεται ο παππούς– ο ίδιος την εφάρμοξε από τότε που μπορούσε να παίρνει μόνος του αποφάσεις, και στη συνέχεια ασφαλώς και την επέβαλε και στον δικό του γιο.

Τώρα στον εγγονό του.

«Του πατέρα σου βλέπεις πόσο καλό του έχει κάνει!» ο παππούς λέει και καταπίνει την τελευταία γουλιά τσαγιού.

Τα μουστάκια του έχουν νοτιστεί και η γλώσσα του περνά πάνω από τα στενά του χείλη.

Κυριακή, προχωρημένο απόγευμα.

Η πρώτη Κυριακή που ο παππούς φιλοξενεί τον εγγονό.

Πόσες ακόμα, τάχα; – αναρωτιέται ο Φιλ και από τη βεράντα όπου κάθονται μπορεί για λίγο ακόμα να διακρίνει το υπηρεσιακό τζιπ του πατέρα του να διασχίζει την πεδιάδα, με τη σκόνη του χωματόδρομου να το ακολουθεί.

Σε λίγο, θα χαθεί πίσω από τη στροφή και κάποιος λόφος κρύβει τη θέα προς την Εθνική που τραβά μέχρι το λιμάνι – χιλιόμετρα μακριά.

Ο πατέρας φορούσε τη στολή εκστρατείας. Μέχρι πριν από λίγες μέρες ελάχιστες ήταν οι φορές που ο Φιλ τον εί-

χε δει να τη βάζει. Μα μέχρι πριν από λίγες μέρες ο πατέρας ήταν αποσπασμένος στο Αρχηγείο.

Μέχρι πριν από λίγες μέρες αυτό.

Μέχρι πριν από λίγους μήνες... κάτι άλλο.

Σ' ένα διαμέρισμα ζούσανε και οι τρεις –ο Φιλ, ο πατέρας, η μητέρα– στην πόλη.

Μέχρι πριν από λίγους μήνες έτσι κι οι τρεις ζούσανε – μετρά σιωπηλά ο Φιλ μέρες και μήνες που περάσανε από τότε.

Και φτάνει σ' αυτό το τότε που ξεκίνησαν όλα να αλλάζουνε.

Στη στιγμή μιας ώρας, μιας μέρας, ενός μήνα –πάντα μετρά ο Φιλ– που η μητέρα άνοιξε τον φάκελο και διάβασε –τα μάτια της λάμπανε, ένας σπασμός αλλοίωνε το σχήμα των χειλιών της– και ενημέρωσε:

«Με δεχτήκανε!» – τελικά πανηγύρισε.

Ο πατέρας άνοιξε ένα μπουκάλι κόκκινο κρασί – «Από την κάβα του πατέρα μου... Είκοσι χρόνια ωρίμαζε... Θα το πιούμε μέσα σε μια ώρα!» σχεδόν διέταξε και μέχρι και στον Φιλ πρόσφερε ένα ποτήρι.

Ένα ακόμα ποτήρι στη μητέρα. Ο ίδιος πήρε να πίνει από την μπουκάλια.

«Γιατί δε θες να καταλάβεις...» Η μητέρα άφησε την επιστολή στο τραπέζι και είχε γυρισμένη την πλάτη προς το δωμάτιο. Κοιτούσε από το παράθυρο.

«Τι θες να καταλάβω;... Πως η γυναίκα μου με αφήνει... Πως η μάνα του παιδιού μου θα το εγκαταλείψει για δυο ολόκληρα χρόνια;...» Ο πατέρας σκουπίζει με την ανάστροφη της παλάμης στάλες που κύλησαν στο πιγούνι του.

«Λες μεγάλες κουβέντες... Άδικες! Δεν αφήνω, δεν εγκαταλείπω κανέναν... Απλώς έχω δικαίωμα να κάνω αυτό που από μικρή ονειρευόμουνα... Που γι' αυτό σπού-

δασα...» Η μητέρα τώρα έχει πίσω από την πλάτη της το παράθυρο και τους ώμους της τους στολίζει η απέναντι πολυκατοικία.

Ο Φιλ γνώριζε το όνειρο της μητέρας. Αυτό που την είχε κάνει να σπουδάσει ηλεκτρονικά και μηχανολογία και φυσική και να είναι από τις πρώτες γυναίκες που είχαν πάρει πτυχίο από την Ακαδημία Πολιτικής του Διαστήματος – τούτης της Ακαδημίας που τώρα της ανακοίνωνε πως τη δεχότανε και ως ερευνητικό μέλος της. Η ίδια –όπως άλλες μάνες λέγανε παραμύθια στα παιδιά τους– του αφηγούνταν τα παιδικά της όνειρα και τις εφηβικές της ανησυχίες, τις ατέλειωτες ώρες μελέτης και μετά...

Σ' αυτό το μετά ποτέ η μητέρα δεν έφτανε. Σε ό,τι σχεδίαζε για το μέλλον της, δεν υπήρχε ο πατέρας...

Δεν υπήρχε και ο Φιλ;

«Μ' αγαπάς» τριβότανε εκείνος πάνω της και η μητέρα τού ανακάτευε τα μαλλιά. Με ένα χάδι –απόμακρο, ουδέτερο– απαντούσε.

Και με κινήσεις, πάλι, ουδέτερες, και με λόγια πανομοιότυπα –κάθε φορά και πάντα οι ίδιες κινήσεις, τα ίδια λόγια– του άπλωνε μπροστά του παιχνίδια και βιβλία που εκείνη είχε όταν ήταν στη δική του ηλικία.

Μια κούκλα που φορούσε στολή αστροναύτη, μια άλλη που έμοιαζε κάτι ανάμεσα σε άνθρωπο και μηχανή, κάποια μικρά οχήματα από αυτά που μπορούσες να φανταστείς πως ταξιδεύανε στα άστρα και τρία τέσσερα βιβλία με χοντρό εξώφυλλο και στις σελίδες τους φωτογραφίες από τις κινήσεις των αστεροειδών και τις τροχιές των πλανητών.

Πάνω στα γόνατά του τα ακούμπαγε ο Φιλ και αναζητούσε να ανακαλύψει γιατί το καθένα από αυτά –κουκλάκια και βιβλία– έπρεπε να του κρατήσει ευχάριστη συντρο-

φιά. Απογεύματα ολόκληρα με τη δική τους παρουσία τα περνούσε και με τη μητέρα, στον απέναντι καναπέ, να έχει πάνω στα δικά της γόνατα το λάπτοπ της και να πληκτρολογεί, να πληκτρολογεί... Μερικές φορές ίσως και να μολογούσε.

Στον κόσμο της εκείνη, στον δικό του ο Φιλ, μέχρις ότου ερχότανε ο πατέρας και τους έβλεπε, γελούσε, απλώς γελούσε πριν χωθεί στο μπάνιο για να βγάλει από πάνω του τον ιδρώτα της ολόήμερης παρουσίας του σε ένα στρατόπεδο.

Μα προτού βγει από το καθιστικό, και πάλι γελούσε και πρόσθετε: «Παίξε τώρα, μικρέ... Κι εγώ κάπως έτσι ήμουνα στα χρόνια σου... Μέχρις ότου ανακάλυψα τα παιχνίδια των ενηλίκων και... Άντε να μεγαλώσεις, να βγει έστω και χνούδι στο πάνω χέιλι σου και θα σ' τα μάθω εγώ τα δικά μας τα παιχνίδια...».

Γελούσε ο πατέρας και χωνότανε στο μπάνιο· μισόκλεινε τα βλέφαρα η μητέρα και έριχνε το βλέμμα προς τη μεριά του παραθυριού.

Το σούρουπο προχωρεί. Και τα χρώματα που απλώνονται στον ουρανό έχουν μια πολύχρωμη διαύγεια. Αλλιώς το σούρουπο στην εξοχή.

Κι όμως, ο Φιλ ανατριχιάζει – έτσι κι αλλιώς, πάντα, όταν αρχίζει να σκοτεινιάζει, αρχίζουν και οι δικές του οι σκέψεις να μπερδεύονται, να μετατρέπονται σε εικόνες που δεν είναι ξεκάθαρες.

Το αμάνικο φανελάκι που φορά δε δείχνει ικανό να τον προφυλάξει από την υγρασία που κατεβαίνει από την πέτρα οροσειρά.

Από την κρεμάστρα στο χολ πάει να πάρει το λεπτό καλοκαιρινό μπουφάν.

Με την άκρη του ματιού του διακρίνει, δίπλα στη σάλα, τις κρεμασμένες καραμπίνες και τα δυο κεφάλια ελαφιών – μάτια γυάλινα και κέρατα μακριά· τα πρώτα ίδια με νεκρά αστέρια, τα κέρατα ξερά κλαριά.

Και γύρω τους το μισοσκόταδο που απλώνεται μέσα στο σπίτι.

Ο Φιλ βιάζεται να επιστρέψει στη βεράντα.

Δίπλα του ο παππούς –τρεις, ίσως τέσσερις φορές όλες κι όλες είχαν ως τα τώρα ανταμώσει παππούς και εγγονός– ανάβει το τσιμπούκι του και η γλυκιά μυρωδιά του καπνού ενώνεται με τις μυρωδιές των γύρω λιβαδιών.

Τα ρούχα του παππού –μια ολόσωμη τζιν φόρμα κι από μέσα πουκάμισο με χαλαρωμένη γραβάτα– έχει μια άλλη μυρωδιά. Και τα νύχια του είναι μαυρισμένα στις άκρες τους – τα μέταλλα όλα αυτά τα χρόνια άφησαν πάνω στα νύχια και στις παλάμες του τα σημάδια τους, τα ρούχα του τα πότισαν με τα χνότα των λιωμένων μεταλλικών κραμάτων.

Μπορεί το μικρό σιδηρουργείο που στα νιάτα του ίδρυσε να έχει γίνει τώρα μια ανθούσα βιοτεχνία, αλλά ο παππούς περισσότερο μέσα στους χώρους των συνεργειών βρίσκεται και λιγότερο στο γραφείο του.

Κι έτσι, κάτι σαν βαρύ σύννεφο λες και περιβάλλει το κορμί του παππού.

Στον Φιλ θυμίζει ένα άλλο σύννεφο, αυτό που είχε δει να ακολουθεί το τζιπ του πατέρα.

Μα εκείνο ήταν σύννεφο σκόνης...

Το χρυσαφί γκόλντεν ριτρίβερ –στο όνομα Ραστ ακούει– ανεβαίνει τα τρία σκαλιά της βεράντας, μυρίζει τις μπότες του παππού, προτιμά να αφήσει το κεφάλι του να ακουμπήσει στα γόνατα του Φιλ.

«Ο Ραστ σε συμπάθησε». Ο παππούς μιλά με το τσιμπούκι πιασμένο ανάμεσα στα δόντια του. «Καλό αυτό...

Θα έχεις συντροφιά... όλη τη μέρα. Εγώ φεύγω το χάραμα κι επιστρέφω τέτοια περίπου ώρα. Μπορεί και να χρειαστεί κάποια στιγμή να λείψω για δυο, τρεις μέρες... Το εξήγησα στον πατέρα σου... Οι πολεμικές επιχειρήσεις απαιτούν από εμάς των μετόπισθεν κάποιες θυσίες... και σίγουρα περισσότερη δουλειά. Αλλά εσένα θα έχω φροντίσει να σε καλύπτω. Έτσι κι αλλιώς, από το πανδοχείο του χωριού στέλνουνε μέρα παρά μέρα μια γυναίκα και φέρνει φαγητό, πλένει, σκουπίζει... Τέτοιες δουλειές... Γυναίκες... Ξέρεις τώρα... Οπότε...»

Ο Φιλ κουνά το κεφάλι.

Στο διαμέρισμα παραγγέλνανε φαγητό από το σουπερ-μάρκετ, και την καθαριότητα την είχε αναλάβει ένα γραφείο.

«Σ' τα λέω αυτά για να ξέρεις πως είτε είμαι εδώ είτε λείψω για λίγο, εσύ θα ζεις όλη τη μέρα μόνος... Σχολείο, σπίτι... Ξέρεις εσύ...» ο παππούς διευκρινίζει. Και μετά απλώνει το χέρι, δείχνει τον αγροτικό δρόμο. «Ίσια θα τραβάς και θα φτάνεις στο σχολείο... Υπολόγιζε κανένα τέταρτο... Άντε εικοσάλεπτο, έτσι και βρέχει... Αν θες, παίρνε τον σκύλο μαζί σου... Έτσι για συντροφιά...» γελά ο παππούς «για να μη φοβάσαι!» Γελά πιο δυνατά και σκύβει, τώρα η παλάμη του πέφτει πάνω στο γόνατο του Φιλ. «Θα φοβάσαι, βρε...» – δεν είναι ερώτηση.

Τι είναι; αναρωτιέται ο Φιλ.

Αλλά ο παππούς συνεχίζει.

«Οι άντρες του σογιού μας δε φοβόμαστε. Μήτε εγώ φοβήθηκα μήτε ο πατέρας σου!... Τον είδες τώρα;... Με το κεφάλι ψηλά παγαίνει... Και από μόνος του, μάλιστα! Αυτός το ζήτησε... Να πάει στην άλλη άκρη, που λένε, της γης για να βοηθήσει κι αυτός να καταλάβουνε οι μάγκες που εκεί πέρα έχουν σηκώσει κεφάλι πως το πάνω χέρι το 'χουμε

εμείς και οι σύμμαχοί μας!» Βυθίζει την πλάτη του ο παππούς στην ψάθινη πολυθρόνα και παίρνει βαθιά ανάσα.

«Το παλικάρι μου... Ο γιος μου!» Και πάλι στρέφεται προς τη μεριά του Φιλ. «Περήφανος, βρε, να είσαι για τον πατέρα σου! Τ' ακούς!» καταλήγει και με μισόκλειστα μάτια ατενίζει τον δίσκο του ήλιου που κάτι πια λιγότερο από μια φέτα πεπονιού δείχνει...

Η δύση ολοκληρώνεται.

Στη βεράντα μισόφωτο. Σε λίγο θα τη φωτίζει μόνο το φως της λάμπας που κρέμεται από το δοκάρι της κρεβατιάς.

Ο Ραστ ξάπλωσε στα πόδια της πολυθρόνας του Φιλ κι αυτός κλείνει τα βλέφαρα.

«Εγώ πάω να ετοιμάζομαι... Ευπνώω πάντα με το χάραμα... Εσύ, αν θες, βάλε το ξυπνητήρι. Υπάρχει ένα σε κάποιο ράφι της κουζίνας...» Ο παππούς σηκώνεται και ο Ραστ υψώνει το κεφάλι. «Α, και κάτι άλλο... Όταν επιστρέφουμε από δουλειά ή σχολείο, αφήνουμε τα παπούτσιά μας απ' έξω... Να, εδώ, δίπλα στην πόρτα!» Δείχνει προς το πλατύσκαλο και μετά: «Στο ψυγείο κάτι θα βρεις για να φας... Πεινάς;» ο παππούς ρωτά και ο Φιλ κουνά το κεφάλι.

Ο παππούς κοντοστέκεται.

«Βρε συ, από το μεσημέρι που σ' έφερε ο γιος μου, δεν έχεις ανοίξει το στόμα σου... Μουγγός είσαι;» Το βλέμμα του παππού γίνεται εξεταστικό. Έχει σταματήσει μπροστά στην πόρτα που οδηγεί στο σαλόνι.

«Κάποτε ο πατέρας σου κάτι μου είχε πει... Πως κεκεδίσεις... Ακόμα το έχεις το κουσούρι;»

Ο Φιλ ανασαίνει βαθιά. Κοκκινίζει.

«Όχι...» απαντά. Η φωνή του ακούγεται σταθερή. Μα και σιγανή.

Το «όχι» δεν είναι λέξη που θα τον προδώσει.

Ο παππούς ανοίγει την πόρτα.

«Να μιλάς πιο δυνατά... Βαριακούω... Κι άλλωστε, ξεψυχισμένα δε μιλάνε οι άντρες στο σόι μας...»

Η πόρτα κλείνει από πίσω του.

Ο Ραστ ακουμπά και πάλι το κεφάλι στα γόνατα του αγοριού.

Έξω από τον χώρο της βεράντας, το μισόφωτο έχει μετατραπεί σε σκοτάδι μιας νύχτας με μισοφέγγαρο. Δίχως όμως σύννεφα. Ο Αποσπερίτης λάμπει.

Και κάτι, λες, ασυνήθιστο διαπερνά τις σκέψεις του Φιλ. Δεν είναι κάποιος φόβος γνώριμος, δεν είναι αγωνία ίδια με εκείνη κάποιας άλλης, της όποιας νύχτας... Κάτι άβολο – αυτό είναι! Όχι... Κάτι άγνωστο είναι, που λες κι από κάπου φτάνει... Από κάπου ή από το πουθενά;

Μόνος ο Φιλ, μέσα σε μια απόλυτη απουσία της όποιας άλλης ανθρώπινης παρουσίας. Μήτε φωνές ανθρώπων μήτε θόρυβος μηχανών ή ήχοι από ανοιχτές τηλεοράσεις.

Ένας μονότονος ήχος μόνο – μια κραυγή που επαναλαμβάνεται: θυμίζει βήχα, μα βήχας δεν είναι...

Κάποιο πουλί ίσως...

Μα –ο Φιλ τώρα το αντιλαμβάνεται– κι άλλοι ήχοι σέρνονται στη σκοτεινιά γύρω από το σπίτι.

Αλεπούδες που παραφυλάνε το θήραμα, ασβοί και σκαντζόχοιροι που αναζητούν τροφή, ποντίκια που ανασκαλεύουν το χώμα, βατράχια που ανασαλεύουν στεκάμενα νερά – ο Φιλ ξεφυλλίζει με τον νου σελίδες μιας ηλεκτρονικής εγκυκλοπαίδειας, λήμματα σταλμένα από μηχανές αναζήτησης

Πόσα πλάσματα ζούνε τις νύχτες;

Μια κραυγή λες και απαντά στην ερώτησή του. Τα δάχτυλά του σφίγγουν τα μπράτσα της πολυθρόνας.

Ο Ραστ ανασηκώνει τα αυτιά, μα δεν ανοίγει τα βλέφαρα.

Ο Ραστ δεν ανησυχεί...

Ξαφνικά μια σκιά διασχίζει με βουβό πέταγμα τη βεράντα.

Ο Φιλ προσπαθεί –μα γίνεται;– να κρύψει το κεφάλι ανάμεσα στους ώμους του.

Ο Ραστ, και πάλι, δεν ανοίγει τα μάτια του. Μήτε καν τα αυτιά του δεν ανασηκώνει.

Νυχτερίδα, ίσως...

Το μόνο που ο Φιλ μπορεί να σκεφτεί.

Μια νυχτερίδα.

Κι ανατριχιάζει. Έχει ακούσει πως οι νυχτερίδες πίνουν το αίμα των ανθρώπων.

Όχι!

Και βιάζεται να χωθεί μέσα στο σπίτι.

Ο Ραστ τον ακολουθεί.

Ο σκύλος θα περάσει όλη τη νύχτα στα πόδια του κρεβατιού του αγοριού.

Μια συντροφιά. Παρηγοριά...

Ο Φιλ —δεκατετράχρονος έφηβος— αναζητά τρόπους να ξεπεράσει την ψυχρότητα με την οποία τον μεγάλωσαν οι γονείς του, αλλά και να μπορέσει κάποια στιγμή να μιλήσει χωρίς να μπλέκονται γράμματα και συλλαβές μέσα στο στόμα του.

Η Λάουρα, εκείνη η περίεργη γυναίκα που γνωρίζει όταν πάει να μείνει στο σπίτι του παππού του, θα σταθεί αφορμή να μάθει ο Φιλ για την ύπαρξη του Καπιτάνο. Αλλά τι είναι αυτός ο Καπιτάνο; Σκληρός και άκαρδος ήρωας ενός παλιού κόμικ ή κάποιος που ο Φιλ θα ήθελε να του έμοιαζε;

Μια απρόβλεπτη ιστορία μυστηρίου, όπου οι καθημερινοί άνθρωποι έρχονται αντιμέτωποι με τους υπόγειους φόβους τους και τις κρυμμένες ενοχές τους.

www.i-read.i-teen.gr

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ
www.patakis.gr

ISBN 978-960-16-9235-7

9 789601 692357

Βοηθ. κωδ. μνη/σας 13235